

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
แผนบริหารการสอนประจำรายวิชาพุทธทศนิกายปาลี 2	ฉ
แผนบริหารการสอนประจำบทที่ 1	1
บทที่ 1 ประวัติความเป็นมาของชาดก	3
1.1 ความหมายของชาดก	4
1.1.1 ความหมายด้านศัพทศาสตร์	4
1.1.2 ความหมายด้านคัมภีร์พระพุทธศาสนา	5
1.1.3 ความหมายด้านเอกสารงานวิจัยและอื่น ๆ	6
1.2 ประวัติความเป็นมาและความสำคัญของชาดก	10
1.2.1 ประวัติความเป็นมาของชาดก	10
1.2.2 ชาดกในฐานะเป็นชื่อคัมภีร์ และนวังคสัตถุศาสน์	11
1.2.3 โครงสร้างชาดก	12
1.2.4 ที่มาของชาดก	15
1.2.5 ประเภทของชาดก	16
1.2.6 การจัดเรียงลำดับชาดก	17
1.2.7 การค้นพบชาดกพระไตรปิฎกในประเทศไทย	20
1.2.8 การปริวรรตชาดกพระไตรปิฎกในประเทศไทย	22
1.2.9 ความมุ่งหมายของชาดกพระไตรปิฎก	24
1.2.10 ความสำคัญของชาดก	27
1.3 มุมมองของชาดกในด้านวรรณกรรม ประวัติศาสตร์ และอุตมคติ เป็นต้น	28
1.3.1 วรรณกรรมในชาดก	28
1.3.2 ประวัติศาสตร์ในชาดก	28
1.3.3 เหตุการณ์ในชาดก 4 ยุค	29
1.3.4 ภูมิศาสตร์ในชาดก	29
1.3.5 ชาดกกับสังคมวิทยา	30
1.3.6 อุตมคติในชาดก	31
1.4 อรรถกถาชาดก	34
1.5 รูปแบบงานประพันธ์ในคัมภีร์ชาดก	36
1.6 บทสรุป	37
แผนบริหารการสอนประจำบทที่ 2	43
บทที่ 2 ศึกษากำเนิดเรื่องชาดก 25 เรื่อง	49
2.1 ชาดก 25 เรื่อง	49
2.2 เนื้อหาโดยย่อของชาดก 25 เรื่อง	50

1.	เทวธัมมชาดก	52
2.	นพปानชาดก	59
3.	กุสลาวกชาดก	61
4.	โลสกชาดก	64
5.	วานรินทชาดก	66
6.	พิฬารวดชาดก	68
7.	ฆตาสนชาดก	70
8.	กากชาดก	71
9.	สิงคาลชาดก	72
10.	สุกรชาดก	75
11.	คุณชาดก	77
12.	ทริวาหนชาดก	79
13.	มันธาคูราชชาดก	80
14.	สุวัณณกั๊กกภูกชาดก	83
15.	อุลुकชาดก	85
16.	กากาวตีชาดก	87
17.	ซั่มพุกชาดก	89
18.	พาเวรุชาดก	91
19.	ลฎุกิกชาดก	93
20.	สุสันธิชาดก	95
21.	मितตวินทุกชาดก	97
22.	ทัฬหปุปผชาดก	100
23.	สังขชาดก	103
24.	ฆตปัณทิตชาดก	105
25.	สุปปารกชาดก	107
	2.3 บทสรุป	108
	แผนบริหารการสอนประจำบทที่ 3	115
	บทที่ 3 ศึกษากำเนิดเรื่องชาดก 15 เรื่อง	119
	3.1 ชาดก 15 เรื่อง	119
	3.2 เนื้อหาโดยย่อของชาดก 15 เรื่อง	120
26.	สมุททวาณิชชาดก	120
27.	ชวนหังสชาดก	122
28.	กิงฉันทชาดก	124
29.	ปัญทรกนาคราชชาดก	125
30.	กุณาลชาดก	127
31.	เตมียชาดก	132

32.	มหาชนกชาดก	135
33.	สุวรรณสามชาดก	137
34.	เนมิราชชาดก	140
35.	มโหสถชาดก	144
36.	ภูริทัตตชาดก	152
37.	จันทกุมารชาดก	157
38.	มหานารทกัศสปชาดก	160
39.	วิรุทธชาดก	165
40.	เวสสันดรชาดก	168
	3.3 บทสรุป	174
	แผนบริหารการสอนประจำบทที่ 4	185
	บทที่ 4 หลักธรรมในชาดก	187
4.1	กัตถัญญุตเวที: คุณชาดก มหาชนกชาดก สุวรรณสามชาดก มโหสถชาดก...	188
4.2	กุศลกรรมบถ, อกุศลกรรมบถ 10: กุลาวกชาดก สุวัณณกั๊กกภูกชาดก คุณชาดก ทธวาทนชาดก กากาวตืชาดก สู้สันธิชาดก ปืณทรกนาคราชชาดก...	191
4.3	ความสันโดษ: เตมียชาดก มหาชนกชาดก มัันธาดูราชชาดก	194
4.4	ไตรลักษณะ: มหาชนกชาดก พาเวรูชาดก ชวนหังสชาดก มัันธาดูราชชาดก...	198
4.5	ไตรสิกขา: สัังขชาดก กุณาลชาดก เตมียชาดก มหาชนกชาดก	200
4.6	พรหมจรรย: กิงฉัันทชาดก เตมียชาดก มหาชนกชาดก...	201
4.7	โลกธรรม 8: พาเวรูชาดก มัันธาดูราชชาดก	208
4.8	วืบาทกรรม: โลสกชาดก มืตตวืนททุกชาดก กิงฉัันทชาดก สุวรรณสามชาดก เนมิราชชาดก	209
4.9	สังคหวัตถุ 4: กุลาวกชาดก สุวัณณกั๊กกภูกชาดก คุณชาดก กากชาดก เวสสันดรชาดก...	214
4.10	สัปปุริสธรรม 7: ชั่มพุกชาดก สูกรชาดก สัิงคาลชาดก	216
4.11	หลักความสามัคคี: ชวนหังสชาดก ฆตปืณทิตชาดก ลภูกั๊กชาดก ทััพภปุพพชาดก อลูกชาดก	218
4.12	หลักขรวาสธรรม 4: กุลาวกชาดก นพพานชาดก สูปปรากชาดก มหาชนกชาดก วานรืนทชาดก สุวรรณสามชาดก วิรุทธชาดก จันทกุมารชาดก...	220
4.13	หลักพรหมวืหารธรรม: เทวธัम्मชาดก กุลาวกชาดก กากชาดก ลภูกั๊กชาดก สมุททวณืชชชาดก ปืณทรกชาดก มโหสถชาดก สูกรชาดก...	225

4.14	หลักทศพิธราชธรรม: ชวนหังสชาติก มหาชนกชาติก สุวรรณสามชาติก เนมิราชชาติก เวสสันดรชาติก...	228
4.15	อบายมุข 6: สมุททวาณิชาตก ทริวาหนชาติก	229
4.16	อริยทรัพย์ 7: กุลาวกชาติก โลกชาติก มิตตวินทุกชาติก สุปปรากชาติก กิงฉันทชาติก กุณาลชาติก มหาชนกชาติก เทวธัมมชาติก...	230
4.17	อริยสัจ 4: ฆตาสนชาติก คุณชาติก กากวตีชาติก มั่นธาตุราชชาติก...	237
4.18	อิทธิบาท 4: มหาชนกชาติก	238
4.19	อุปกิเลส 16: พินารวตชาติก ฆตาสนชาติก สิงคาลชาติก ป้อมทรกนาคราชชาติก ชัมพุกชาติก สุกรชาติก มิตตวินทุกชาติก โลกชาติก จันทกุมารชาติก...	239
4.20	บทสรุป	244
แผนบริหารการสอนประจำบทที่ 5		249
บทที่ 5 วิเคราะห์หลักธรรมในชาดกที่ส่งเสริมคุณค่าการดำเนินชีวิตในสังคมไทย		251
5.1	หลักธรรมที่ส่งเสริมผู้นำประเทศชาติ	251
5.1.1	ทศพิธราชธรรม : คุณธรรมส่งเสริมนักปกครองที่ดี	251
5.1.2	อริยทรัพย์ 7 (ศีล, หิริโอตตปปะ) : คุณสมบัติของสัตบุรุษ	256
5.1.3	กตัญญูกตเวที : คุณธรรมของคนดี	259
5.1.4	สาธุนธรรม : หลักปฏิบัติของคนดี	266
5.1.5	ราชวสดีธรรม : หลักปฏิบัติราชการที่ดี	267
5.2	หลักธรรมที่ส่งเสริมการศึกษา	270
5.3	หลักธรรมที่ส่งเสริมเศรษฐกิจ	277
5.3.1	การประกอบอาชีพ	277
5.3.2	หลักในการบริหารทรัพย์	282
5.4	หลักธรรมที่ส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม	285
5.4.1	ค่านิยมในสังคมไทย	286
5.4.2	ความเชื่อในสังคมไทย	290
5.4.3	การประเพณีธรรม	295
5.4.4	ภาษาไทย	298
5.4.5	นิทานพื้นบ้าน	303
5.4.6	การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม	304
5.5	บทสรุป	305
แผนบริหารการสอนประจำบทที่ 6		313
บทที่ 6 ผลกระทบจากชาดกที่มีต่อสังคมไทย		315
6.1	สภาพแวดล้อมทางสังคมของอินเดียในสมัยพุทธกาล	315
6.1.1	สภาพแวดล้อมด้านสังคม	315

6.1.2	สภาพแวดล้อมด้านการเมืองการปกครอง	316
6.1.3	สภาพแวดล้อมด้านเศรษฐกิจ	318
6.2	อิทธิพลของคำสอนในชาดกที่มีต่อสังคมไทย	319
6.2.1	อิทธิพลคำสอนที่มีต่อวิถีชีวิตสังคมไทยที่ปรากฏในชาดก	319
6.2.2	ลักษณะของพุทธวิธีการสอนในชาดก	321
6.3	บารมีในชาดกเป็นข้อวัตรปฏิบัติที่สามารถพัฒนาภาวะผู้นำในสังคม	322
6.3.1	ความหมายของคำว่า บารมี	322
6.3.1.1	ด้านการนำตน	325
6.3.1.2	ด้านการนำคน	350
6.3.1.3	ด้านการนำงาน	367
6.4	วิธีการปฏิบัติในการบำเพ็ญบารมี 10 ประการ ของพระโพธิสัตว์	373
6.4.1	พระโพธิสัตว์บำเพ็ญบารมี 10 ประการ โดยมีวิธีปฏิบัติอันเป็นภูมิปัญญา	374
6.4.2	ภูมิปัญญาวิธีแก้ปัญหาสังคมของพระโพธิสัตว์ในทศชาติชาดก	377
6.5	บทสรุป	380
	แผนบริหารการสอนประจำบทที่ 7	387
	บทที่ 7 บทสรุป	388
7.1	สรุปหลักธรรมจากชาดก 40 เรื่อง	388
7.1.1	หลักธรรมจากชาดก 40 จัดเป็น 19 ข้อ	388
7.1.2	หลักธรรมจากชาดก ส่งเสริมคุณค่าการดำเนินชีวิตในสังคมไทย	389
7.2	สรุปภาพรวมชาดก	391
7.2.1	ความหมายและโครงสร้าง	391
7.2.2	สรุปมหาทศชาติ 10 ชาติ	394
7.2.3	เนื้อหาหลักธรรมจากชาดกในพระไตรปิฎก	395
	บรรณานุกรม	411
	ประวัติผู้รวบรวม	420